

Dokumenter om fuglekongen og fuglekongeskiven fra 1893

Roskilde, den 17. marts 2025

Dette hæfte indeholder dokumenter om fuglekongen fra 1893, hans malede skive samt levnedbeskrivelser for kunstnerne der har bidraget til udførelsen af skiven. Hæftet indeholder tillige historien omskivens omtumlede historie og dens vej tilbage til Selskabet.

Hæftet er udarbejdet for fysisk at følge skiven.

Hele materialet ligger tillige på Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs hjemmeside, www.roskildefugleskydning.dk.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

Den oprindelige skive fotograferet på Hotel Prindsen	1
Levnedsbeskrivelse af fuglekonge Jens Peter Rasmussen	2
Fuglekongens historie og anekdoter	3
Beskrivelse af fuglekongeskiven for 1893	4 - 5
Rammen før restaurering	6
Rammen efter restaurering	7
Konserveringsrapport fra Maleri-Konserveringsværkstedet	8
Faktura fra Maleri-Konserveringsværkstedet	9
Levnedsbeskrivelse af kunstmaler Albrecht Elvinus Schmidt	10
Levnedsbeskrivelse af kunstmaler Mette Lorentzen	11 - 15
Afslagsbrev om fondsstøtte fra Sydbank Fonden	16
Afslagsbrev om fondsstøtte fra Spar Nord Fonden	17
Faktura fra Mette Lorentzen	18
Arthur Fangs artikel fra Dagbladet den 28. februar 1968	
Stor-købmanden i Algade, der oprettede korntorv	19 - 21
Artikel fra Roskilde Avis den 7. august 2024	
Fuglekongens ramme fra 1893 er vendt hjem	22
Billeder fra afsløringen af den rekonstrueret skive den 17. marts 2025	23 - 26
Artikel fra Netavisen den 1. april 2025	
Roskilde Fuglekongers stjalne skive er nu genskabt og tilbage på rette plads	27 - 28
Artikel fra Roskilde Avis den 2. april 2025	
Som den første kvinde i historien fik hun lov til at spise med	29

Den oprindelige skive fotograferet på Hotel Prindsen

Levnedsbeskrivelse af fuglekonge Jens Peter Rasmussen

Grosserer. Født: 12. februar 1834 i Ringsted. Død: 4. juni 1912 i Roskilde.

Fuglekonge den 6. juli 1893 • Ved Boserup Pavillonen

Levnedsbeskrivelse:

Grosserer.

Jens Peter Rasmussen var søn af en skomager, der snart lagde sin residens til Roskilde. J.P. Rasmussen kom i købmandslære hos Funder i Algade og stod et par år bag disken som kommis, men etablerede sig meget tidligt i den beskedne Algade-ejendom "Gundsømagle" nr. 43.

Allerede i 1866 tager den kun 32-årige købmand - dengang sagde man kun - initiativet til oprettelsen af det berømmelige Roskilde Korntorv, i en periode en betydende faktor i byens og omegnens næringsliv.

For landmanden var det en stor fordel ikke udelukkende at måtte holde sig til sin egen købmand, som det tidligere og gennem slægtled havde været skik og brug.

Nu kunne man køre til torvs, hvor konkurrencen satte prisen. I en årrække inden da, havde landmanden brugt størstedelen af sin kornavl at opfodre sit dyrehold. J.P. Rasmussen var som kornkøbmand i stor stil en toneangivende personlighed i Roskilde og viden om, og fra alle sider respekteret for sin dygtighed og kulance. Anerkendelse kom det ikke til at mangle på, ikke mindst fra hans kolleger inden for landbruget, for J.P. var ikke blot købmand, men også praktisk landmand. En tid havde han boet på og drevet en gård i Marbjerg og samtidig haft købmandsforretning i Roskilde.

Hvad den ydre årsag har været, vides ikke, men i 1879 indbød en kreds af Roskildeegns landmænd J.P. Rasmussen til fest på hotel Prindsen. Her fik han overrakt en sølvopsats, en sølvvinkande og to sølvbægre med inskription: "Til I.P. Rasmussen fra Beboerne i Roskilde Omegn den 12. april 1879". Senere blev han ikke glemt. Ved sit 50-års købmandsjubilæum i 1907 blev der af Handelsforeningen holdt en festmiddag for ham.

Fuglekongens historie og anekdoter

Ikke mange år efter det festlige 100-års jubilæum i 1887 løb Selskabet ind i vanskeligheder. Medlemstallet sank mærkbart fra 54 i jubilæumsåret til 34 i 1889, hvor ovenikøbet tre medlemmer af bestyrelsen ikke ønskede genvalg på generalforsamlingen. Noget måtte altså gøres og det blev besluttet, ikke at vælge nogen ny bestyrelse, men at lade et udvalg på tre indtil videre “administrere selskabets affærer”. J.P. Rasmussen, W.P. Jacobsen og Hans Winther blev valgt til dette hverv, og de viste sig at være yderst effektive. Tre uger senere indkaldte de tre administratorer til en ekstraordinær generalforsamling, hvor der blev valgt en ny bestyrelse, og samme efterår blev der nedsat et lovudvalg, der lavede udkast til de love, som blev vedtaget i 1890.

* * * * *

I 1907 fejrede købmand J.P. Rasmussen sit 50-års borgerjubilæum. Dengang skulle man have brev på, at man var borger i en by med ret til at udføre et eller andet erhverv. Jubilæumsdagen havde Selskabet sørget for, at der var illumination ved hans bopæl, og da repræsentanter for Selskabet kom for at gratulere, fik købmanden samtidig overrakt emblemet som æresmedlem. At hædre J.P. Rasmussen på denne måde var blevet vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling, hvor formanden blandt andet havde begrundet udnævnelsen med, at købmanden i 1889 havde “hjulpet selskabet ud over pekuniære vanskeligheder og derved reddet det for undergang”.

Beskrivelse af fuglekongeskiven for 1893

Pakhuset i gården, Algade 35, ved Hestetorvet. På facaden står:

J.P.R. 1872

Sidstnævnte er et "fromt bedrag". Det vides ikke, om det er fuglekongen eller maleren, der står bag dette. Men kendsgerningen er, at der hen over facaden stod I.K. 1855.

Adressen Algade 35 svarer i dag til Algade 47.

Pakhuset på skiven måtte senere vige pladsen for et moderne varehus.

Rammen måler 67 cm i diameter og er dermed den største i samlingen.

Skiven er en af flere der i 1970'erne blev stjålet fra Hotel Prindsen, mens de var ophængt på hotellets entrésalon og på trappegangen. En gengivelse af skiven var kendt fra et billede af en større samling skiver, der var ophængt på Hotel Prindsen.

Den 12. juli 2024 kom rammen, men uden skive, ved et tilfælde tilbage til Selskabet. En tidligere skydebror fandt den til salg på internettet for et mindre beløb. Han købte rammen og solgte den straks videre til Fugleskydningsselskabet til den pris han selv havde givet.

Maleriet var blevet erstattet af et spejl. Den havde i mange år gjort gavn i et privat hjem gennem to generationer. Nu lå den i et dødsbo, der satte den til salg. Sælgerne kendte intet til rammens ophav og var ikke klar over, at der tidligere havde været et maleri.

Rammen havde flere sprængte samlinger. Adskillige ornamenter sad løs. Flere steder manglede de helt. Den blev sendt til Maleri-Konserveringsværkstedet i Jægerspris, der gennemgik rammens tilstand og behandlingsbehov. Denne blev meddelt Fugleskydningsselskabet med et tilbud for opgavens udførelse. Tilbuddet blev accepteret.

Konservatorerne afrensede rammen for smuds og løse ornamenter blev limet fast. Manglende ornamenter blev fremstillet og monteret. Slutteligt blev rammen malet med guldbronze, hvorpå der blev anlagt en olielasur.

I oktober 2024 blev den istandsatte ramme tilbageleveret til Fugleskydningsselskabet.

Efter rammens tilbagekomst og istandsættelse, var det op til bestyrelsen, hvad der herefter skulle ske. Spørgsmålet var om rammen skulle bevares med spejlet eller om der skulle et billede i. Det var også forslag om, at rammen skulle bevares uden noget indeni. Beslutningen blev, at det oprindelige motiv skulle på skiven. Det blev uden ønsket resultat forsøgt at genskabe motivet med kunstig intelligens. Herefter blev det besluttet at lade motivet male af en kunstmaler.

Farvebilleder af den gamle pakhusbygning under nedrivning blev fremskaffet. Her kunne man se farver på bygningen, tag og gårdsplads. En del detaljer var svære at se, så her var det op til kunstmaleren at vurdere.

Kunstmaler Mette Lorentzen blev kontaktet for udførelse af opgaven. Efter nogen betænkningstid påtog hun sig arbejdet.

Mette Lorentzen gjorde et stort og prisværdigt arbejde for at søge oplysninger om tiden hvor fuglekongen levede. Manden på gårdspladsen på skiven, formodede hun måtte være fuglekongen.

Fra et andet maleri, hvor Jens Peter Rasmussen indgår, blev han malet på skiven.

I slutningen af februar 2025 blev den rekonstruerede skive meldt færdig. Tidsmæssigt passede det til, at Jens Peter Rasmussens skive kunne blive genindviet ved årets generalforsamling. Her blev Mette Lorentzen inviteret til at afsløre skiven og fortælle om sig selv og sit arbejde med skiven.

A. Schmidts forsvundne skive og den efterfølgende kopi malet i 2024/25 af Mette Lorentzen skal betragtes som to selvstændige værker. Det har været Mette Lorentzens opgave, med respekt for fuglekongens valg af motiv, og for det oprindelige værk, at genskabe den gamle skive. Såvel Selskabet som Mette Lorentzen var dog bevidste om, at kopien ikke en-til-en ville blive en kopi, hvilket heller ikke var kravet. Billedmaterialet der var Mette Lorentzen til rådighed, var mangelfuldt, hvilket betød at kunstnerens personlige valg og vurdering måtte indgå i det efterfølgende maleri.

Det ses, at Mette Lorentzen har været langt mere detaljeret ved malingen af bygningerne. Mursten og fuger ses mere i overensstemmelse med bygningerne end Schmidt har ramt på sit maleri. På Schmidts maleri, ses en del af hovedbygningens skodder at være åbne, mens Mette Lorentzen har valgt at lade skodderne være lukkede. Dette fordi det er svært at finde den helt rigtige vinkel med de åbne skodder.

De to værker er hver især unikke kunstmalerier, der gengiver det gamle pakhus i Algade.

Rammen før restaurering

Rammen efter restaurering

Konserveringsrapport fra Maleri-Konserveringsværkstedet

MALERI - KONSERVERINGSVÆRKSTEDET

KARIN LYKKE · KONSERVATOR M.Sc.

MORTEN FRANCH JENSEN ·

ARKITEKT MAA

KOBBELVANGSVEJ 11

DK 3630 JÆGERSPRIS

TLF : 47 53 11 74

SE NR : 13 11 04 92

Konserverings-rapport

Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab (Genfundet ramme)

1893

Guldramme

Materiale:

Profilert ramme af fyr som er forgyldt på kridtgrund. Yderste profilert er udsmykket med støbte ornamenter med egeløv. Inderste profilert er dekoreret med støbte palmetteornamenter. Oprindeligt har rammen været forgyldt, men den er senere blevet op malet med guldbronze.

Tilstand:

Rammen har flere sprængte samlinger. Adskillige ornamenter sidder løse og flere steder mangler de helt.

Behandling: Rammen er afrenset for smuds, løse ornamenter er limet fast. Manglende ornamenter er fremstillet og monteret. Rammen er malet med guldbronze af mærket Nordin, hvorpå der er anlagt en olielasur.

1893 I. P. Rasmussen – efter restaurering.

Faktura fra Maleri-Konserveringsværkstedet

MALERI - KONSERVERINGSVÆRKSTEDET

KARIN LYKKE · KONSERVATOR M.Sc.

MORTEN FRANCH JENSEN · ARKITEKT MAA

KOBBELVANGSVEJ 11

DK 3630 JÆGERSPRIS

TLF: 47 53 11 74

SE NR: 13 11 04 92

Jægerspris den 23. oktober 2024

Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab
att. Henrik Brandt
4000 Roskilde.

FAKTURA**NR: 24124**

Restaurering af nyligt generhvervet skive.

Arbejdet er udført i overensstemmelse med beskrivelse i prisoverslag af 28.08.2024

1893 14.768,00 kr.

Gældende momssats: 25% 3.692,00 kr.

I alt 18.460,00 kr.

Betalingsbetingelser: Netto kontant 8 dage

Med venlig hilsen

Morten Franch & Karin Lykke

Jyske Bank 5036 1076149

conservation@mail.dk

www.maleri-konservering.dk

Ved overskridelse af betalingsfristen tillægges den til enhver tid gældende procesrente pr. påbegyndt måned plus et gebyr på 100 kr.

Levnedsbeskrivelse af kunstmaler Albrecht Elvinus Schmidt

Født: 9. april 1870 i København. Død: 5. marts 1945 på Frederiksberg.

Kunstneren for fuglekongeskiverne fra 1893 og 1895 er registreret som A. Schmidt. Det kan meget vel være Albrecht Elvinus Schmidt, men det kan ikke fastslås med sikkerhed.

Albrecht Elvinus Schmidt var skuespiller og maler. Han var søn af malermester Henry Tobias Schmidt og Thoma Kathrine Schandorff.

Albrecht Elvinus Schmidt blev gift den 22. november 1896 i Kolding med skuespiller Thora Ida Antoinette Frederikke Halberg, der blev født den 23. maj 1877 i Odense og døde den 26. december 1911 i København.

Andet ægteskab blev indgået den 29. december 1934 i København med skuespiller Else Marie Albeck, der blev født den 28. januar 1900 på Frederiksberg og døde den 19. januar 1976 ligeledes på Frederiksberg.

Albrecht Schmidt kom efter sin konfirmation i lære hos sin far. Men bag det daglige arbejde og to vintre på Teknisk Skole lå drømmen om at blive kunstner. 16 år gammel fik han plads som elev på Det Kgl. Teaters malersal, hvor teatermaleren Vald. Güllich tog sig af hans første uddannelse i dette fag. Efter nogle år fortsatte han sin uddannelse hos teatermaleren Carl Lund samtidig med, at han gik på Zahrtmanns malerskole. Livet på teatrene havde imidlertid givet Schmidt lyst til at blive skuespiller, og efter aflagt prøve blev han antaget på Det Kgl. Teaters elevskole. Livsgerningen som skuespiller var afstukket. Men maleriet var dermed ikke opgivet. Blot blevet til en fritidsinteresse og et arbejdsredskab. Inden for maleriet var det især landskabet, som interesserede Schmidt, i tegningen derimod portrættet. Schmidt havde en sjælden evne til i sine masketegninger, både egne og andres, at give en dækkende karakteristik af personen eller rollen.

Levnedsbeskrivelse af kunstmaler Mette Lorentzen

Født: 13. april 1969

Grosserer Jens Peter Rasmussens skive fra 1893 blev malet af A. Schmidt. Det kan meget vel være Albrecht Elvinus Schmidt, men det kan ikke fastslås med sikkerhed.

Skivens motiv viser fuglekongens ejendom, pakhuset i gården Algade 35 ved Hestetorvet. Ved eftertidens ændring af Algades husnummerering kom adressen til at hedde Algade 47. Pakhuset blev i slutningen af 1960'erne nedrevet for der herefter kunne opføres en stor erhvervsejendom med varehus. Det nye byggeri stod færdigt i 1970.

På maleriet ses et hestespand, hvor sække, formodentligt med korn ad en sliske glider fra pakhusets lager på 1. sal ned på ladet af hestevogne på gårdspladsen.

På bygningen er skrevet I.P.R. 1872. Her er enten tale om Schmidts kunstneriske frihed eller fuglekongens ønske om profilering af sig selv for eftertiden. Kendsgerningen er, at der hen over facaden stod I.K. 1855.

Fuglekongen lod udføre den største skive i Selskabets historie. Rammen måler 67 cm i diameter.

Jens Peter Rasmussens skive var blandt dem der blev stjålet i 1970'erne fra Hotel Prindsen, hvor en del skiver var ophængt. Heldigvis var denne skive en blandt flere der indgik i et gammelt sort-hvidt foto der efterfølgende kom i Fugleskydningsselskabets besiddelse. Omend kvalitet og opløsning ikke var optimal, var det af stor betydning at kunne gengive det gamle klenodie på Selskabets hjemmeside.

Omkring et halvt århundrede senere kom der nyt om den forsvundne skive. Den 12. juli 2024 kom rammen, men uden skive, ved et tilfælde tilbage til Selskabet. En tidligere skydebror fandt den til salg på internettet for et mindre beløb. Han købte rammen og solgte den straks videre til Fugleskydningsselskabet til samme pris som han selv havde givet.

Maleriet var blevet erstattet af et spejl. Den havde gjort gavn i et privat hjem gennem to generationer. Nu lå den i et dødsbo, der havde den til salg. Sælgerne kendte intet til rammens ophav og var ikke klar over, at der tidligere havde været et maleri i rammen.

De mange år havde sat sine spor på rammen. Flere steder var der brækket stykker af den, ligesom der var sprækker hist og her. Den ville tillige have brug for rensning og lidt maling visse steder. Selskabet valgte at lade konservatorer restaurere den gamle ramme for derefter at træffe aftale med Mette Lorentzen om at genskabe maleriet ud fra det gamle foto, samt farvebilleder der var taget af bygningen inden den blev nedrevet.

Detaljer og farver på Mette Lorentzens maleri vil næppe være helt identisk med A. Smidts oprindelige værk. Dette fratager ikke Selskabets store glæde ved igen at have et maleri med den

gamle bygning i samlingen. .

Levnedsbeskrivelse:

I 2025 gav kunstneren sin levnedsbeskrivelse til Selskabet. Den lyder således:

Levnedsbeskrivelse: billedkunstner og kunstformidler

Mit navn er Mette Lorentzen og jeg er 55 år og bor i dag i Roskilde.

Jeg lever og ånder for kunst og til daglig arbejder jeg med at formidle kunst til folk, der har en passion for at male og ønsker at udvikle deres evner inden for denne fantastiske genre. Ved siden af dette skaber jeg portrætter på bestilling og arbejder på mine egne unikke værker.

Min rejse begyndte i 1996, da jeg blev uddannet som pædagog på Københavns pædagogseminarium. Gennem årene har jeg arbejdet med en bred vifte af mennesker, fra små børn og skolebørn til unge og stofmisbrugere. Efter at være lidt slidt i pædagogbranchen valgte jeg at prøve nye græsgange. Det har bl.a. ført mig forskellige veje hen bl.a. eget børnetøjs mærke "Okapi",

butikschef, restaurantchef m.fl. Jeg har siden jeg var lille tegnet meget, hvilket jeg lærte af min mor som var en dygtig fritidstegner. Sidenhen begyndte jeg i 2001 at lege med maleriet og har malet lige siden. Som 20-årig søgte jeg én gang ind på kunstakademiet, men kom ikke ind. Jeg har været på et akvarelkursus, men stoppede inden det sluttede, da det ikke lige var mig. Sidenhen har jeg selv været undersøgende inden for billedkunstens verden og udfordret mig selv på forskellig vis og derigennem lært mig forskellige teknikker og metoder til at opnå mine mål i maleriet.

I 2016 tog jeg skridtet videre og blev uddannet som kunstformidler. Siden da har jeg drevet min egen virksomhed, "KunstVærket", hvor jeg underviser og formidler kunst.

Som ung drømte jeg om at blive danser, billedkunstner eller psykolog. Jeg dansede semi-professionelt i mange år og læste med stor interesse bøger om menneskelig psykologi. Selvom dansen nu er begrænset til fester, holder jeg stadig fast i min interesse for psykologi. Efter mange

års erfaring inden for det pædagogiske felt og som kunstformidler blev jeg i 2023 certificeret i Craft Psykologi, som jeg nu også anvender i mit daglige arbejde.

Mit arbejde med skiven:

Det har været en utrolig spændende proces at male skiven om fuglekongen I.P. Rasmussen. Egentlig er det ikke min metier at male bygninger, men da jeg blev spurgt, om jeg ville forsøge at reetablere skiven på min måde, blev jeg meget beæret.

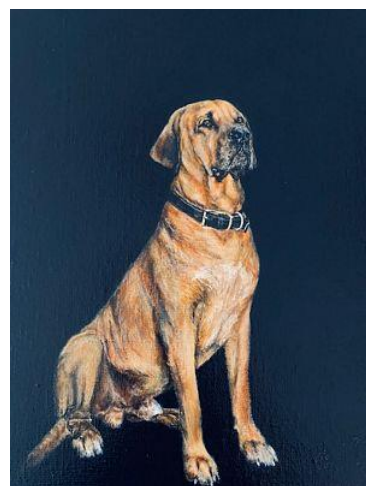
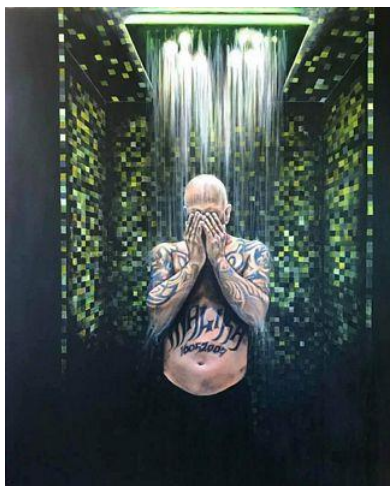
Vejen hen til målet har været svær, da det var meget lidt, jeg havde at arbejde med. Der var en del fotos af ruinerne fra den gamle bygning i dårlig opløsning og et meget lille uskarpt billede af det originale maleri, så her fik jeg ikke meget hjælp. Sidenhen skrev jeg ud i Facebook-gruppen "Roskilde før og nu" og fik her fat i tre billeder af pakhuset, dog i nogle andre vinkler og i sort-hvid, men her kunne jeg trods alt se bygningen med flere detaljer. Efter megen research af påklædning i 1800-tallet, gule mursten, hestevogn, seletøj fra samme tid osv. lykkedes det mig at sammensætte et fuldt billede af gårdspladsen og dens arbejdere, hestevogn samt selveste fuglekongen m.m. Jeg skal være ærlig og sige, at det bestemt ikke har været en nem proces, men absolut en spændende proces, jeg har lært meget af, og som har givet mig blod på tanden til mere i samme genre.

Som jeg har erfaret og selv ynder at sige til mine kursister, er det, når man står ude på kanten, at man lærer mest og det vælger jeg selv forsat at holde fast i.

Fuglekongeskiven under udarbejdelse:

Nogle af mine tidligere værker:

"KunstVærket", Ledreborg Alle 100 A, 4000 Roskilde

www.mettelorentzen.dk

Tlf. 27215701

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

henrik@brandt-dk.com

Fra: sydbankfonden@sydbank.dk på vegne af Sydbank Fonden
<sydbankfonden@sydbank.dk>
Sendt: 29. november 2024 08:51
Til: henrik@brandt-dk.com
Emne: Sydbank Fonden har behandlet din ansøgning / Ansøgnings nr.: 123665

Kære Henrik Brandt

Tak for din ansøgning om støtte fra Sydbank Fonden til dit spændende projekt. Vi modtager løbende et stort antal ansøgninger. Det betyder, at vi er nødt til at give afslag til mange spændende projekter. Det gælder desværre også din ansøgning om støtte.

Vi håber, at du kan få tilskud til projektet fra anden side. Du er naturligvis meget velkommen til at søge støtte fra Sydbank Fonden på et senere tidspunkt.

Venlig hilsen

Sydbank Fonden

henrik@brandt-dk.com

Fra: no-reply@grant.nu
Sendt: 11. marts 2025 09:00
Til: Henrik Brandt
Emne: Svar på fondsansøgning. AnsøgningsID: 2024-7667

Kære Henrik Brandt

ANSØGNINGSID: 2024-7667

FORENING: Roskilde Og Omegns Fugleskydningsselskab

PROJEKTTITEL: Genskabelse af fuglekongeskive fra 1893

MODTAGET: 04.12.2024

Tak for ansøgningen til Spar Nord Fonden. Ansøgningen opnåede desværre ikke støtte fra Spar Nord Fonden.

Spar Nord Fondens administration har desværre ikke mulighed for at give en yderligere begrundelse for afslaget.

Vi tillægger det stor betydning, at rigtig mange organisationer, foreninger og ildsjæle brænder for initiativer, der skaber positive fællesskaber lokalt, regionalt og nationalt. Dette afslag har ikke betydning for behandling af en eventuel anden ansøgning til Spar Nord Fonden, så din forening kan godt søge om støtte til andre initiativer og projekter.

Venlig hilsen

Spar Nord Fonden

Denne mail er udsendt af GrantOne og kan ikke besvares.

Mette Lorentzen ApS

Roskilde og Omegns
Fugleskyningssekskab

FAKTURA

Maleri, skive

Fakturanr.: 2758
Fakturadato: 09.03.2025
Kundenr.: 3710
Side: 1 af 1

Nr.	Tekst	Antal	Enhed	Stk. pris	Pris
10	Salg af kunst	1		23.809,52	23.809,52

(Momsfrit beløb: 0,00 - Momspligtigt beløb: 23.809,52)

Subtotal : 23.809,52
5,00% moms : 1.190,48
Total DKK : 25.000,00

Betalingsbetingelser: Netto 8 dage - forfald 17.03.2025

Beløbet indbetales til vor bank. **Danske Bank** - Regnr.: 3409 / Kontonr.: 11936180

Fakturanr. 2758 bedes anført ved bankoverførsel

Ved for sen betaling påregnes rente i henhold til gældende lovgivning.

Mette Lorentzen ApS - Ledreborg Allé 100 A - 4000 Roskilde - Danmark - CVR-nr.: DK37856649
Tlf.: 27215701 - Mail: mettelorentzen@hotmail.dk -
Bank: Danske Bank - Kontonr.: 3409 / 11936180 -

Arthur Fangs artikel fra Dagbladet den 28. februar 1968

Stor-købmanden i Algade, der oprettede korntorv

Stor-købmanden i Algade, der oprettede korntorv

Han residerede i foderstoffsforeningen, der står for fald

Den store, solide lagerbygning i foderstoffsforeningens gård. Den er fra 1855. 100 år senere opførtes bygningen til h. i billedet.

Billedet er taget fra hjørnet af Algade og Hestetorvet. Foderstofforeningens hovedbygning ses i midten. Derefter følger en række mindre huse. Hvor der nu er hæle-bar, havde Otto Møllerup - Gustav Wiedes model til Thummelumsen - antikvitetsforretning.

Den statelige ejendom, Algade nr. 47, der indtil for nogle år siden var i Roskilde og Omegns Foderstofforenings eje, står nu for fald. Det nytter ikke at begræde. Når foreningen til trods for dens betydelige udvidelser og moderniseringer ikke mere kunne bruge gården til korn- og foderstoflager, havde den ingen eksistensmuligheder - den prægtige lagerbygning var så udpræget indrettet til korn- og foderstofoplagring, at der intet andet kunne stilles op med den.

Vort ene billede viser gårdens hovedbygning - ikke i fuld udstrækning, den tunge gavl til højre med jubilæumsårstallet 1955 har delvis taget synet. Det gamle kornlager var en prægtig bygning, et helt naturligt og ligetil stykke håndværk, sådan som man uden dikkedarer kunne gøre det dengang. J. K. 1855 står der med smukke jernbogstaver midt på facaden under den noget magre hejsekvist. Købmand J. Kaufmann har bygget huset. De

udstrakte gulvarealer fortæller, at her var der levende virke og god omsætning. Kaufmanns lagerhus har overgået alle andre i Roskilde, hverken Anders Borchs gård på Algade (nu Hotel Roar) eller Hans Jacob Kornnerups i Ringstedgade kunne være med.

Er Kaufmann glemt, er der en chance for, at en del ældre i Roskilde og omegn husker ejendommens ejer gennem fyrretyve år - storkøbmanden I. P. Rasmussen - til daglig I. P.

Han var født i Ringsted i 1834 som søn af en skomager, der snart forlagde residensen til Roskilde. Jens Peter kom i købmandslære hos Funder i Algade, stod et par år bag disken som kommis, men etablerede sig meget tidligt i den beskedne Algade-ejendom „Gundsømagle“ (nr. 43).

Det berømmelige korntorv

Større eller mindre plads gør det ikke. Allerede i 1868 tager den kun 52-årige købmand - dengang sagde man kun - ini-

kolleger inden for landbruget, for I. P. var ikke blot købmand, men praktisk landmand. En tid havde han boet på og drevet en gård i Marbjerg og samtidig haft købmandsforretning i Roskilde.

Skydeplatte med bedrag

Hvad den ydre årsag har været, vides ikke, men i 1879 indbød en kreds af Roskilde-egnens landmænd I. P. Rasmussen til en stor fest på hotel Prinsen. Her fik han overrakt en sølvvase, en sølvvinkande og to sølvbægre med inskription: „Til I. P. Rasmussen fra Beboere i Roskilde Omegn den 12. April 1879“. Og senere blev han heller ikke glemt. Ved sit 50 års købmandsjubilæum i 1907 blev der af Handelsforeningen holdt en festmiddag for ham. - I. P. Rasmussen døde i 1912.

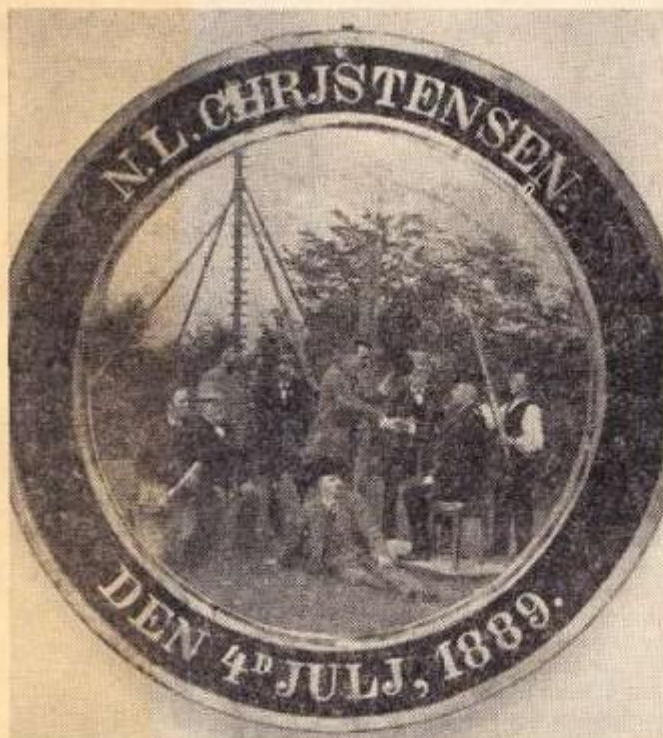

Med Dronningborg en i hus i en fart sandsynligvis tjent ekstra på hver tø

Med et enkelt blik kan De konstatere, at De får en langt finere færdigvare med en Dronningborg end med nogen anden.

Vil De have højere afreg-

Telefondirektørens skydeplade fra 1889, som der fortælles om i artiklen.

Når det store pakhuss om kort tid er forsvundet, har man dog et lille minde om det i Fugleskydningsselskabets samling af skydeplader, der er ophængt i hotel Prinsen. Da I. P. blev fuglekonge, leverede han som skive et pænt maleri af sit flotte pakhuss. Om det er ham selv eller maleren, der har fundet på et lille „fremt bedrag“ vides ikke. Men over facaden står der I. P. R. 1872 og ikke som kendsgerningen dog endnu udviser I. K. 1855.

Skulle man få lyst til at se, hvordan den gæve købmand så ud, kan man blandt skiverne finde frem til telefondirektør N. L. Christensen fra 1889. Det er et svært hyggeligt sceneri, Christensen har just med en af de svære muskedonnere, man brugte dengang, gjort det af med fuglens brystplade og lykønskes hjerteligt af den nu afsatte konge, købmand Viggo Thomsen. I forgrunden — overskrævet på en bænk — sidder I. P. Rasmussen parat til at lade champuspropen knalde. Behageligt henlæggt i græsset ligger hans svigersøn, materialist Carl Hansen. Den spinkle mand i baggrunden er toldforvalter Treschow; han må have set stor pris på sin uniformsskædet.

Billedet er karakteristisk for sin tid — de såkaldte „gode gamle dage“. De var det langt fra alle steder; men mon det nu ikke har været en god dag, når byens borgerskab legede skydebrødre i fint sommervær i Boserup.

Før Mellerup — nu hælebar

Nøjagtigt hvor gammelt forhuset er, kan ikke siges, men det må i hvert fald være bygget efter 1840; fra det år har man

et gammelt billede, der viser en række lave huse. Som lagerbygningen var også forhuset et tiltalende og regulært stykke håndværk, ikke så lidt mere harmonisk, inden stueetagen blev sprængt af store butiksruder.

Den lave, røde husrække, der herer med til „Foderstoffens“ kompleks, har ændret sig ikke så lidt i tidens løb. Under frontispicen til højre i vort „gadebillede“, hvor der står „hæle-bar“ på skiltet, residerede i nogle Otto Møllerup. Man husker endnu hans ikke helt almindelige fremtoning: den lille tætte mand i pænt dobbelt-knappet mørkt tøj og skinnende blanke brednæsede sko — og så med en sort fløjls jockey-kasket på hovedet. Mon det ikke har givet et gip i de Københavneres, som med toget var taget til Roskilde for at købe antikviteter hos den berømte mand — men det var vel også meningen.

A. F.

Aftaler kan
træffes
i hjemmet.
Bisættelser
ind- og udland
og billigst i
ordnes bedst

DANSK
LIGBRÆNDINGSFORENING
Kildehævsvej 40, Roskilde afdeling
Telefon (03) 35 18 40
* Egen rustvogn
Kontortid kl. 10-1. og 16-17

Fra 2 af vore store fabrikker
har vi købt en del restvarer

KJOLER - FRAKKER TRICOTAGE

TEEN-AGE KJOLER

Over 500 stk. smarte og fikse teen-age kjoler i farver og faconer, som er moderne. - Her er et virkeligt udvalg. KUN

35,- 25,-

FRUE-KJOLER

Over 600 stk. i fikse og moderne stoffer. Mønstrerede og ensfarvede, størr. 42-56. - Kom ind og se det store udvalg

88,- 68,- 48,-

ULDNE samt TWEED-frakker

Artikel fra Roskilde Avis den 7. august 2024 Fuglekongens ramme fra 1893 er vendt hjem

Tilsvarende artikler er bragt på Sjællandske Nyheders hjemmeside (sn.dk) den 15. juli 2024 og i Dagbladet den 16. juli 2024.

Fuglekongens ramme fra 1893 er vendt hjem

Roskilde: Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab er med sit ophav tilbage i 1787 byens ældste forening.

Fugleskydningens højdepunkt er kåringen af årets fuglekonge, men med den titel følger en pligt til at give en skive til selskabet.

Der er nu 194 skiver op-
hængt i Roskilde, fordelt på museet, rådhuset og i Restaurant Håndværkerens store sal. Men der kunne have været flere, var det ikke for en uheldig ophængning af en del af skiverne på Hotel Prindsen for et halvt århundrede siden.

En del blev stjålet, inden man valgte at fjerne skiverne fra hotellet.

Nogle af skiverne er senere vendt tilbage, og i denne sommer er rammen om en forsvunden skive dukket op igen.

Ved et tilfælde fandt en tidligere skydebror et spejl sat til salg på Facebook. Han hæftede sig ved den guldfarvede ramme med udskæringer, og det viste sig at være rammen til fuglekonge Jens Peter Rasmussens skive fra 1893.

Desværre var motivet fra pakhuset i gården til Algade

Fuglekonge Jens Peter Rasmussens skive fra 1893 forsvandt under ophold på Prindsen, men nu er rammen genfundet - genbrugt som et spejl. Foto: Presse

35, ved Hestetorvet, ikke med.

Kræver restaurering

Spejlet med den gamle ramme blev købt og leveret til retmæssig ejer, Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab.

Den hjemkomne ramme måler 67 cm i diameter og er således den største i samlingen. Flere steder er der brækket stykker af den, ligesom der er sprækker, og den vil have brug for en gang maling.

Opgaven vil kunne løses af selskabets konservatorer, hvis det besluttet, når selskabets bestyrelse mødes.

Takket være sponsorer vil det økonomisk være muligt at gøre rammen smuk og værdig igen.

Fugleskydningsselskabet hører meget gerne, hvis nogen ligger inde med viden om forsvundne fuglekongeski-ver.

Se mere på www.roskilde-fugleskydning.dk.

jesl

Billeder fra afsløringen af den rekonstrueret skive den 17. marts 2025

Artikel fra NetAvisen den 1. april 2025

Roskilde Fuglekongers stjålne skive er nu genskabt og tilbage på rette plads

1. april 2025

NetAvisen
Tankevækkende og underholdende

Roskilde fuglekongers stjålne skive er nu genskabt og tilbage på rette plads

Af Jos Klitgaard 1. april 2025

En over 130 år historisk ramme er efter et tyveri blevet fundet og påmalet sit gamle motiv. Den lille del af roskildes historie hænger nu igen på sin retmæssige plads hos Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab.

Skiven har bragt stor glæde i Fugleskydningsselskabet. Foto: Henrik Brandt

Vidste du, at Roskildes ældste forening er et fugleskydningsselskab, der hvert år mødes og skyder på træfugle? Selskabet fik for 50 år siden stjålet en lang række malerier, selskabet kalder dem skiver, fra Hotel Prindsen. Hvem der stjal skiverne, og hvorfor, er stadig et mysterium.

Nu er der nyt i sagen. Fuglekongen Jens Peter Rasmussens stjålne ramme fra 1893 er nemlig blevet fundet, istandsat og udsmykket med kopi af det gamle maleri, forklarer selskabets hjemmeside redaktør Henrik Brandt og bekræfter, at fundet er meget vigtigt for selskabet:

– Ja, det er jo af væsentlig betydning for os at have en så intakt samling som overhovedet muligt. Det er meget smertefuldt, at de stjålne skiver forsvandt dengang, udtaler han.

En billedbog af byen

Fugleskydningsselskabet kårer hvert år en Fuglekonge. Fuglekongen skal derefter lave et maleri med ramme, hvilket selskabet selv kalder en skive. Maleriet viser ofte noget fra Fuglekongens eget liv. Skiverne er derfor i årenes løb blevet til en enorm samling af malerier og motiver af både det gamle og nye Roskilde og Omegn, forklarer Henrik Brandt på skrift.

Mette Høj er museumsinspektør på Roskilde Museum. Hun bekræfter, at fuglekongeskiverne har været en vigtig kilde til forståelsen af Roskildes historie:

– Hvis man ser på skiverne fra omkring midten af 1800-tallet, så er det jo ofte bygninger i byen eller steder i byen. Eller noget, der refererer til fuglekongens erhverv. På den måde synes jeg jo, de har en fantastisk kulturhistorisk betydning for os, udtaler Mette Høj.

De mange skiver, som Fugleskydningsselskabet har skabt i årenes løb, fungerer dog bedst i sammenhæng af hinanden:

– Går du de der 200 skiver igennem, hvor meget der nu er i alt, så får du samlet en slags billedbog, der fortæller byens historie, siger Mette Høj også.

Forsvunden skive er nu skabt igen

Rammen til skiven blev fundet i et dødsbo. Efter længere tids renovationsarbejde blev den historiske ramme fikset, og kunstneren Mette Lorentzen genskabte det unikke maleri i den originale ramme. Den færdige skive blev vist frem ved selskabets generalforsamling d. 17. marts, skriver Henrik Brandt.

Fakta om Fugleskydningsselskaber

- Fugleskydningsselskaber har eksisteret i Danmark siden 1334
- Grundlagt med formålet om at træne våbenfærdighed
- Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab har idag 196 skiver tilbage. Her er 70 af dem udstillet på Roskilde Rådhus

Kilde: Roskilde og Omegns fugleskydningsselskab

Her er den flotte skive, efter at Mette Lorentzen har malet det gamle maleri igen. Foto: Henrik Brandt

Henrik Brandt fortæller, at han også ser skiverne som et vigtigt virkemiddel til at forstå Roskildes historie. Han beskriver blandt andet, hvordan fuglekongeskiverne som de eneste kunne beskrive, hvordan det gamle rådhus i Roskilde så ud.

Fundet har bragt glæde til selskabet, som håber at andre stjålne skiver også vil finde vej hjem igen.

Sådan gjorde vi: Journalisten blev gjort opmærksom på sagen af Henrik Brandt. Journalisten har derefter foretaget telefonisk interview med både Henrik Brandt og Mette Høj. Journalisten har også modtaget en tekst fra Henrik Brandt, der beskriver sagen samt selskabet.

Artikel fra Roskilde Avis den 2. april 2025

Som den første kvinde i historien fik hun lov til at spise med

Roskilde Avis

Uge 14 | April 2025 |

Som den første kvinde i historien fik hun lov til at spise med

Af Lars Ahn Pedersen
lars.ahn@sndk

Roskilde: Siden Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab blev stiftet i 1787, har der kun deltaget mænd ved selskabets faste arrangementer.

Det blev der lavet om på ved dette års generalforsamling, hvor kunstneren Mette Lorentzen sad med til bords ved den efterfølgende middag som den første kvinde i selskabets 238-årige historie.

- Kom ikke og sig, at vi ikke er omstillingsparate! Selskabet er ikke mandschauvinistisk, men værner om en kultur og traditioner, der går helt tilbage til 1787, siger Henrik Brandt fra bestyrelsen.

Mette Lorentzen, som har atelier på Ledreborg Allé 100, var inviteret, fordi hun har genskabt motivet til en af fugleskydningsselskabets skiver.

Fuglekonge Jens Peter Rasmussens skive fra 1893 blev stjålet fra Hotel Prindsen for omkring 50 år siden, men i sommer dukkede den op igen - eller rettere rammen til den gjorde.

Motivet, der forestillede

Et historisk øjeblik: Som den første kvinde deltog kunstneren Mette Lorentzen i Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs middag. Foto: Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab

pakhuset i gården til Algade 35 ved Hestetorvet og var malet af A. Schmidt, var væk, da rammen havde været brugt til et spejl, som en tidligere skydebror så til salg på Facebook.

Fugleskydningsselskabets bestyrelse besluttede at hyre

Mette Lorentzen til at genskabe motivet, men aftalte fra start, at det ikke behøvede være en en-til-en kopi.

- Det ses, at Mette Lorentzen har været langt mere detaljeret ved malingen af bygningerne. Mursten og fuger ses mere i overens-

stemmelse med bygningerne end Schmidt har ramt på sit maleri. På Schmidts maleri, ses en del af hovedbygningens skodder at være åbne, mens Mette Lorentzen har valgt at lade skodderne være lukkede, fordi det er svært at finde den helt rigtige vinkel

med de åbne skodder.

De to værker er hver især unikke kunstmalerier, der gengiver det gamle pakhus i Algade, fortæller Henrik Brandt.

Det er 16 år siden, at selskabet sidst fik en stjerne

skive retur, men dengang var det en skive uden ramme.

I dette tilfælde var det omvendt, og det er første gang, at der er blevet lavet en rekonstruktion af en gammel skive.

